

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2019 00574**

(22) Data de depozit: **19/02/2013**

(41) Data publicării cererii:
30/03/2020 BOPI nr. **3/2020**

(62) Divizată din cererea:
Nr. a **2013 00160**

(71) Solicitant:
• **INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETARE-DEZVOLTARE
CHIMICO-FARMACEUTICĂ - ICCF,
CALEA VITAN NR.112, SECTOR 3,
BUCUREȘTI, B, RO**

(72) Inventatorii:
• **TĂNASE CONSTANTIN,
SOS. ALEXANDRIEI NR. 11, BL. C11,
SC. E, ET. 2, AP. 69, SECTOR 5,
BUCUREȘTI, B, RO;**

• **COCU FLOREA, STR.MOLDOVIȚA NR.14,
BL.A 7, AP.40, SECTOR 4, BUCUREȘTI, B,
RO;**
• **DRĂGHICI CONSTANTIN, BD.
TIMIȘOARA NR. 49, BL. CC6, SC. A, ET.2,
AP. 7, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;**
• **CĂPROIU MIRON TEODOR, ALEEA
BĂIUȚ NR.13, BL.A 34, SC.A, ET.3, AP.12,
SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;**
• **MAGANU MARIA, STR. IERBEI NR. 2,
BL. 158, SC. 1, ET. 2, AP. 13, SECTOR 6,
BUCUREȘTI, B, RO**

(54) **COMPUȘI PROSTAGLANDINICI 9β HALOGENAȚI ȘI PROCEDEU DE OBȚINERE A ACESTORA**

(57) Rezumat:

Invenția se referă la compuși prostaglandinici 9 β -halogenați conținând o grupare esterică în catena α , cu aplicații în industria de medicamente, și la un procedeu de obținere a acestora. Compușii conform inventiei au formula generală Ia și Ib. Procedeul conform inventiei constă în sinteza acestora din intermediari cu formula generală I ($R^1, R^2 = O$), prin reducerea grupei cetonice cu reactivi de reducere: borohidrură de sodiu în prezență de clorură de ceriu

heptahidrat sau Dowex 1x8, diizoborniloxiizopropoxid de aluminiu, reactiv Yamamoto, reactiv Shibasaki, reactiv Corey, dizopinocamfenilboran, la temperaturi cuprinse între -80°C și temperatura camerei, într-un solvent de tip etanol, tetrahidrofuran anhidru, eter anhidru sau diclorometan anhidru.

Revendicări: 1

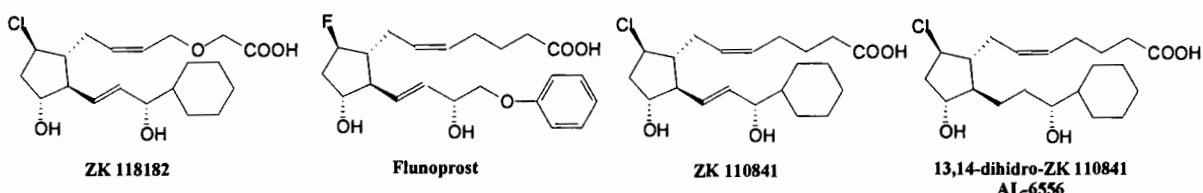
Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozițiilor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de inventie a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de inventie este determinată de revendicările conținute în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

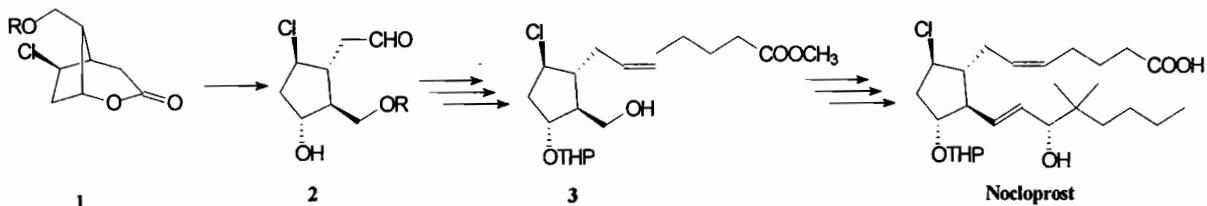
DESCRIEREA INVENTIEI

Inventia se referă la compuși prostaglandinici 9β -halogenati ce conțin o grupă esterică în catena α , compuși cu aplicații în industria de medicamente.

Se cunoaște că au fost sintetizați numeroși analogi prostaglandinici ce conțin un atom de halogen (Cl, F sau Br) în inelul ciclopentanic în poziția 9 (9α sau 9β) sau 11(11α sau 11β), dar în special în poziția 9β , ce prezintă activitate biologică determinată în special de structura catenei ω . Astfel, compusul "Nocloprost" are activitate antiulceroasă (citoprotectoare), ZK-118182 și flunoprost au activitate antitrombotică, 13,14-dihidro-ZK-118182(AL-6556) reduce presiunea intraoculară, etc. 9-Halogeno-prostaglandinele pot mima grupa 9-ceto și sunt astfel considerate analogi prostaglandinici de tip PGE₂. Deasemenea, unele prezintă afinitate foarte mare pentru receptorii PGD₂, ca de ex. compusul ZK 110841.

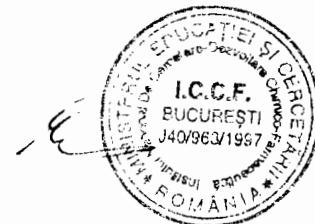
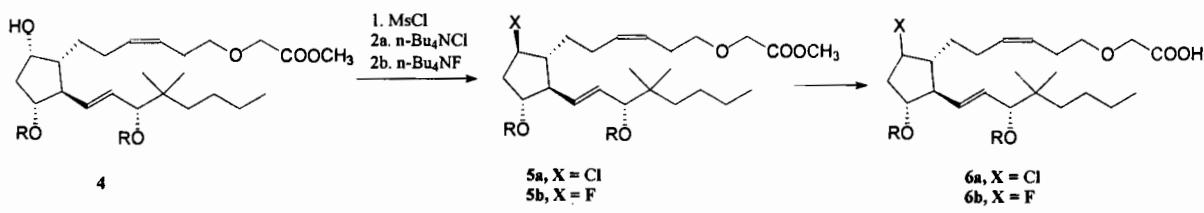

Inițial "Nocloprost" a fost sintetizat prin secvență de reacții de mai jos [B.Raduchel, W. Skuballa, H. Vorbruggen, *DE 3543991A*, 1985]:

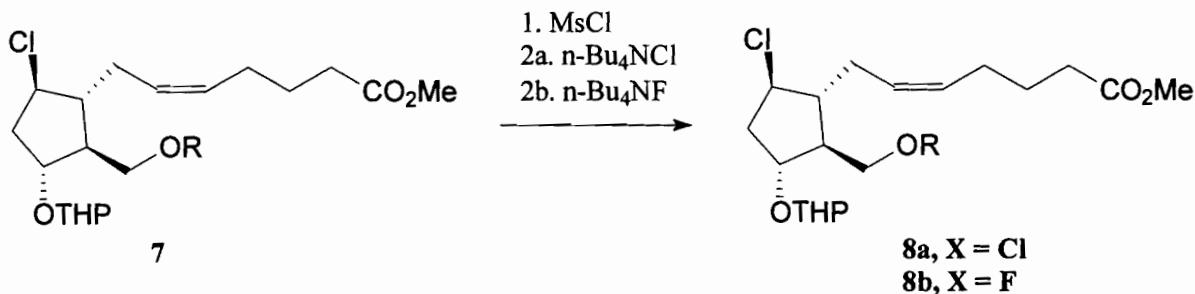

În această secvență, atomul de clor existent în compusul 1 se regăsește în produsul final.

În alte lucrări, atomul de halogen (Cl sau F) a fost introdus prin substituția nucleofilă grupei 9α -OH după transformarea acesteia în grupă mesil sau tosil [grupă substituibilă (leaving group) mai bună], cu *clorură de tetrabutilamoniu*, ca de ex. în secvență de mai jos [H. Vorbruggen, B. Raduchel, O. Loge, W. Elger, S. Sturzebecher, K-H. Thierauch, *DE 0299914A1/1988*]:

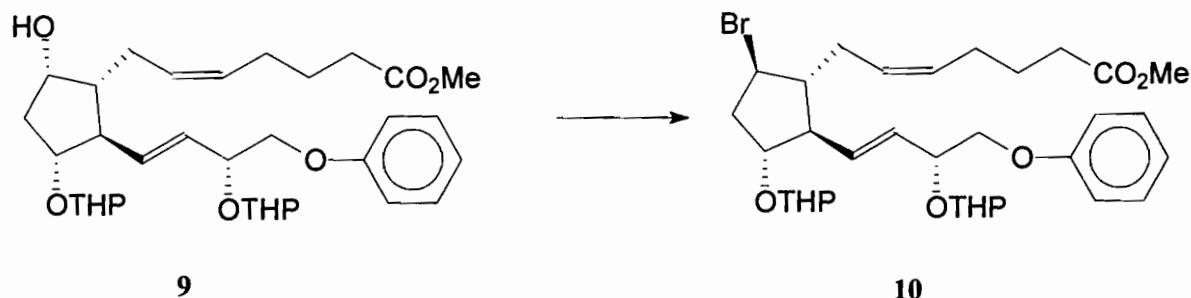
și în compușii prezentați în S. Okamuro, S.Katayama, N.Ono, F. Sato, *Tetrahedron Asimmetry*, 3(12), 1992, 1525-1528 sau la intermediarul 7 [S. Ohucida, K.Tani, EP 0974580 B1/2000]:

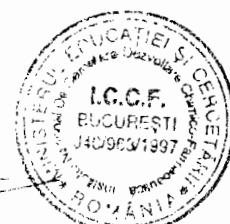
în scopul hidrogenării ulterioare a dublei legătui și a obținerii analogilor prostaglandinici corespunzători din seria PG-1, $LiCl$ în DMF , $C_2Cl_6/Ph_3P/Et_3N$ [K.H. Thierauch, C.St. Sturzebecher, E. Schillinger, H. Rehwinkel, B. Raduchel, W. Skuballa, H. Vorbruggen, *Prostaglandins*, 35(6), 1988, 855-868], CCl_4/Ph_3P [C.E. Arroniz, J. Gallina, E. Martinez, J. Muchowski, E. Velarde, *Prostaglandins*, 16(1), 1978, 47-65] sau cu *fluorură de tetrabutilamoniu*, pentru introducerea fluorului (ex, 7→8b).

Pentru introducerea atomului 9α -fluor prin substituția directă a grupei 9α -OH cu 9β -F s-a utilizat ca agent de fluorurare: DAST, ca de ex. [H. Vorbruggen, B. Raduchel, O. Loge, W. Elger, S. Sturzebecher, K-H. Thierauch, DE 0299914A1/1988] (de ex.: **4**→**5b**→**6b**), *dietil (2-cloro-1,1,2-trifluoroetil)amină* [C.E. Arroniz, J. Gallina, E. Martinez, J. Muchowski, E. Velarde, *Prostaglandins*, 16(1), 1978, 47-65].

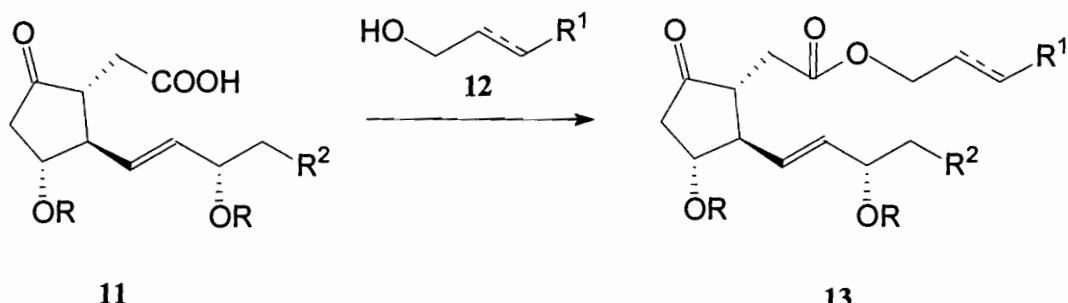
Atomul de brom din poziția 9 α a fost introdus prin substituția grupei 9 α -OH cu reactivul tetrabrommetan-trifenilfosfină-piridină [W. Skuballa, B. Raduchel, N. Schwarz, H. Vorbruggen, W. Elger, DE 3148743 A1/1983]:

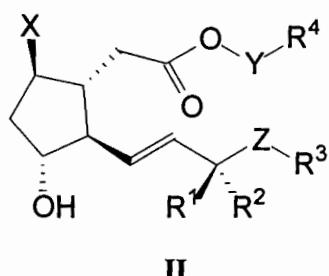
In același timp se cunoaște că au fost sintetizate prostaglandine din seria 1 care au o grupă esterică în poziția 6, ca de ex. analogii 13 din seria E1 [Y. Konishi, M. Kawamura, EP 0386901 A1/1990]

prin reacția acidului 11, activat cu iodură de 2-cloro-1-metilpiridiniu și 4-dimetilaminopiridină (bază: diisopropil-etyl-amină) cu alcoolii 12:

Prezenta invenție se referă la *compușii prostaglandinici de tipul II*:

în care:

X este un halogen, ca de ex.: Cl, Br, F,

Z este o grupă metilen, o grupă CHX, o grupă CX₂ (în care X are semnificatia de mai sus), o grupă CH₂CH₂, o grupă CH=CH,

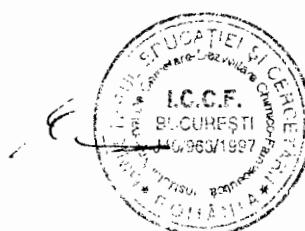
R¹,R² este oxigen, sau R¹ este H, iar R² este OH, sau R¹ este OH, iar R² este H, sau R¹ este H, iar R² este OR⁵, sau R¹ este OR⁵ (în care R⁵ este o grupă alchil cu 1 la 4 atomi de carbon, o grupă alil, etc.),

R³ este un *radical alchil* (ne)substituit, cu 1 la 10 atomi de carbon, ca de ex. metil, etil propil, butil, izopropil, izobutil, *tert*-butil, pentil, neopentil, hexil, heptil, decil,

un *radical aril nesubstituit*, ca de ex. fenil, 1-naftil, 2-naftil sau *substituit* cu 1 la 3 atomi de halogen, 1 la 3 grupe alchil cu 1-4 atomi de carbon, o grupă fenil, cu o grupă hidroxil, o grupă alcooxi, carboxil, nitro, amino, clorometil, fluorometil, trifluorometil

un *radical ariloxi* nesubstituit (ca de ex. fenil) sau substituit în poziția *o*, *m* sau *p* cu: halogen (Cl, F), trifluorometil, hidroxi, nitro, amino, alchil

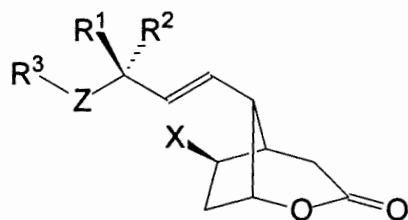
un *radical cicloalchil*, cu 1 la 10 atomi de carbon, nesubstituit sau substituit cu 1-4 grupe alchil; de preferat este un radical ciclopentil, ciclohexil, metil-ciclohexil.

un **radical heterociclic**, cu 5-6 atomi în heterociclu, cu un atom de oxigen, azot sau sulf în heterociclu sau mai multi.

Y este un radical alchil cu catenă normală sau ramificată, cu un număr de atomi de carbon cuprins între 1 și 16, sau un radical alchil cu una sau mai multe legături duble în catenă, una sau mai multe legături triple în catenă, sau o catenă perfluorurată total sau parțial. Deasemenea, radicalul alchil poate conține în catenă un ciclu saturat cu 3-7 atomi de carbon, un ciclu aromatic nesubstituit sau substituit cu un halogen (Cl, F, Br sau I), o grupă hidroxil, o grupă alcooxil (cu o grupă alchil de 1 la 4 atomi de carbon), o grupă amino, o grupă amino substituită cu un radical alchil (cu 1 la 4 atomi de carbon), aril sau heteroaril, în pozițiile *o*, *m* sau *p*. Deasemenea, radicalul alchil poate conține în catenă un radical biciclic sau policiclic, un ciclu saturat legat de un radical aromatic sau heteroaromatic, un radical aromatic biciclic sau policiclic.

R^4 este o grupă hidroxil, ester, $COOR^6$ sau amidă (ne)substituită sau substituită $CONHR^6$ (în care R^6 este o grupă alchil cu 1 la 4 atomi de carbon), o grupă amino secundară sau terțiară, NHR^7 sau NR^7R^8 , în care R^7 este o grupă alchil cu 1 la 12 atomi de carbon, normală sau ramificată, o grupă fenil, benzil, fenetil, naftil, etc., iar R^8 este o grupă identică sau diferită de R^7 , și la un procedeu de obținere a acestora din intermediarii I,

I

prin reacția acestora cu intermediarii III, $HOY-R^4$,

în care R^1 , R^2 , R^3 , X și Z au semnificația de mai sus

în cataliză acidă, în prezența unui solvent aprotic inert, la temperaturi cuprinse între temperatura camerei și temperatura de reflux, de preferat la temperatura camerei, sub agitare moderată la un timp determinat prin CSS.

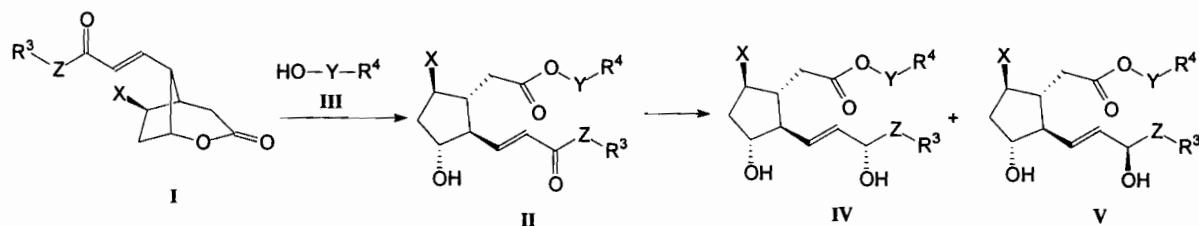
Drept catalizator acid se poate utiliza un acid organic sulfonic, ca de ex.: acid benzensulfonic, toluensulfonic, camforsulfonic, etc., o răsună schimbătoare de ioni puternic acidă în forma H, într-un raport molar față de intermediarul I cuprinsă între 0.2:1 și 4:1.

Ca solvent se poate utiliza: THF, dioxan, diclorometan, chloroform, metilcloroform, toluen, etc. sau un amestec de doi solvenți de acest tip.

Procedeul de sinteză este realizat în două variante:

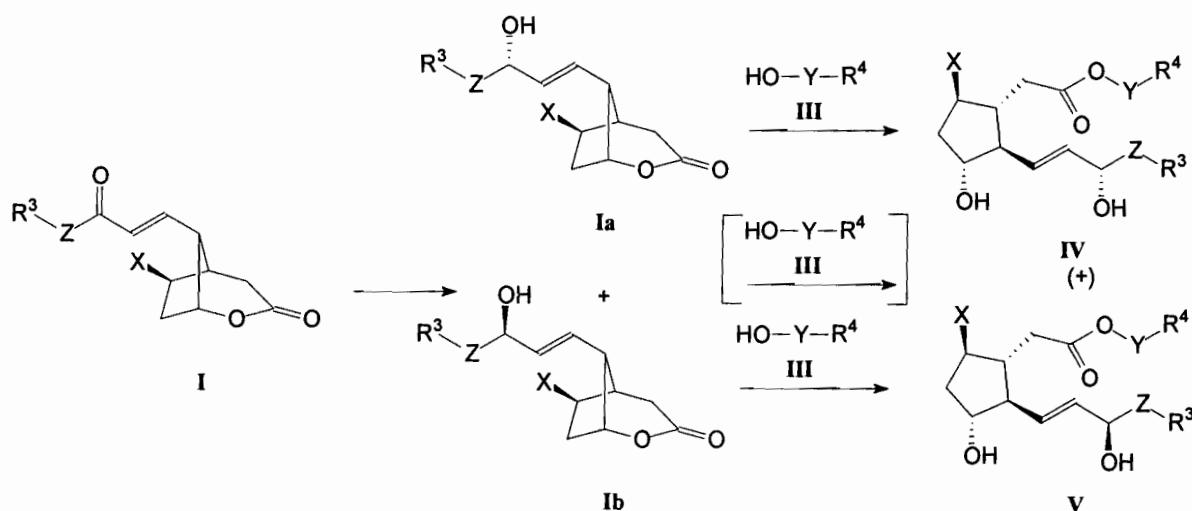

In prima variantă, intermediarii δ -lactonici cu structură de enonă I, ce conțin catena ω caracteristică analogilor prostaglandinici corespunzători, sunt esterificați în prima etapă cu intermediarii III, rezultînd compușii prostaglandinici II cu activitate biologică, care în a doua etapă sunt reduși selectiv la grupa de cetonă α,β -nesaturată la compușii prostaglandinici alilici IV, respectiv V, conform Schemei 1, compuși cu aplicații în industria de medicamente:

Schema 1. Sinteza compușilor prostaglandinici 9 β -halogenăti II din intermediarii δ -lactonici, I, și reducerea finală a grupei cetonice α,β -nesaturate.

In a doua variantă, etapele de sinteză sunt inverse: reducerea grupei cetonice α,β -nesaturate din catena ω a intermediarilor I este efectuată în prima etapă (rezultînd intermediarii Ia, respectiv Ib), în etapa a doua fiind efectuată esterificarea grupei δ -lactonice cu intermediarii III, conform Schemei 2. Separarea alcoolilor alilici epimeri este realizată la nivelul compușilor Ia + Ib sau la nivelul compușilor IV + V, iar esterificarea este efectuată atît la nivelul amestecului de alcooli epimeri, cît și cu epimerii puri.

Schema 2. Sintiza compusilor prostaglandinici 9β -halogenati IV, respectiv V sau a amestecului lor, din intermediarii δ -lactonici 15-hidroxi alilici, Ia, respectiv Ib sau a amestecului lor, prin reducerea initiala a grupei cetonice α,β -nesaturate

Procedeul cuprinde urmatoarele etape de sinteză:

1). Esterificarea compusilor δ -lactonici, I, care contin catena ω prostaglandinică construită, cu un reactiv, III, utilizat în excess, în prezența unui solvent organic inert, sau a unui amestec de solvenți organici inerti, în cataliză acidă.

-Ca reactivi III, se pot utiliza compusii alcoolici ce contin în grupa Y o catenă normală sau o catenă ramificată, cu un număr de atomi de carbon cuprins între 1 și 16, una sau mai multe legături duble în catenă, una sau mai multe legături triple în catenă, o legătură triplă și una sau mai multe legături duble sau o catenă perfluorurată total sau parțial. Deasemenea, grupa Y poate conține în catenă un ciclu saturat cu 3-7 atomi de carbon, un ciclu aromatic nesubstituit sau substituit cu un halogen (Cl, F, Br sau I), o grupă hidroxil, o grupă alcooxil (cu grupă alchil de 1 la 4 atomi de carbon), o grupă amino, o grupă amino substituită cu un radical alchil (cu 1 la 4 atomi de carbon), aril sau heteroaril, în pozițiile *o*, *m* sau *p*. Deasemenea, grupa Y poate conține în catenă un radical biciclic sau policiclic, un ciclu saturat legat de un radical aromatic sau heteroaromatic, un radical aromatic biciclic sau policiclic. Grupa R⁴ în reactivii III este o grupă hidroxil, o grupă ester, COOR⁶ sau amidă (ne)substituită sau substituită CONHR⁶ (în care R⁶ este o grupă alchil cu 1 la 4 atomi de carbon), o grupă amino secundară sau terciară, NHR⁷ sau NR⁷R⁸, în care R⁷ este o grupă alchil cu 1 la 12 atomi de carbon, normală sau ramificată, o grupă fenil, benzil, fenetil, naftil, hereroaril, etc., iar R⁸ este o grupă identică sau diferită de R⁷, dar de același tip.

Exemple de astfel de reactivi sunt *dioli*, ca de ex.: etilenglicool, 1,3-propandiol, 1,2-propandiol, 1,4-butandiol, 1,4-(2-buten)diol, 1,4-(2-butin)diol, 1,5-pentantiol, 1,6-hexandiol, 1,2-, 1,3 sau 1,4-bis-hidroximetil benzen, etc., *alcool-esteri*, 2-hidroxi-acetat de etil sau metil, 3-hidroxi-propanoat de etil sau metil, 4-hidroxi-butanoat de etil sau metil, *alcool-amide*, *alchil-amino-alcooli* 2-(N,N-dimetilamino)-1-etanol, 2-(N,N-dietilamino)-1-etanol, 3-(N,N-dimetilamino)-1-propanol, 3-(N,N-dietilamino)-1-propanol, 4-(N,N-dimetilamino)-1-butanol, 4-(N,N-etylamino)-1-butanol, etc.

-Ca solvenți aprotici se pot utiliza tetrahidrofuran, dioxan, diclorometan, dicloretan, chloroform, metilchloroform, benzen, toluen, etc, sau un amestec al acestora. De preferat este tetrahidrufuranul sau un amestec de tetrahidrofuran și diclorometan.

-Drept catalizator acid se poate utiliza un acid sulfonic organic, ca de ex. benzensulfonic, *p*-toluensulfonic, camforsulfonic, etc, un acid sulfonic perfluorurat, o rașină sulfonică perfluorurată de

tip "Nafion", o rașină schimbătoare de ioni puternic acidă (sulfonică) în forma H^+ , etc., într-un raport molar față de intermediarul I cuprinsă între 0.2 și 4:1, în funcție de natura radicalului R^4 .

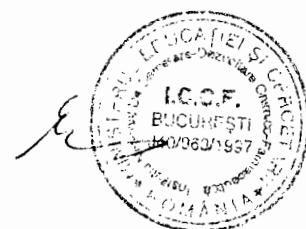
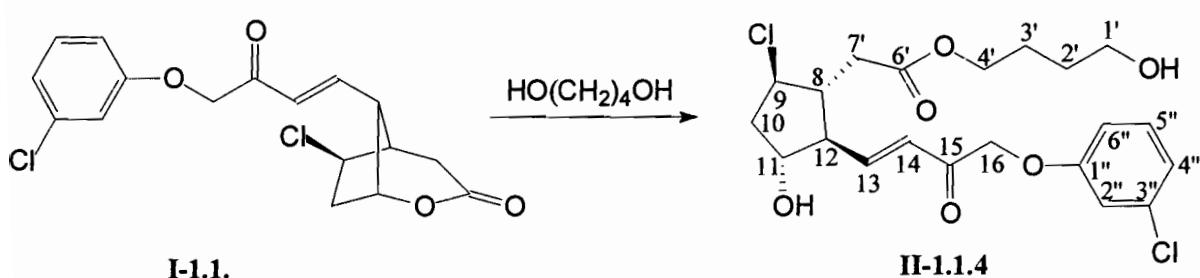
Se obțin astfel *compuși prostaglandinici de tipul II*, care conțin o grupă cetonică α,β -nesaturată în catena ω , compuși cu activitate biologică.

2). Reducerea selectivă a grupei enonice din intermediarul **II** la alcoolii alilici **IV** și **V** și din intermediarul **I** la alcoolii alilici **Ia**, respectiv **Ib**, se poate realiza cu reactivi de reducere cunoscuți, ca de ex.: borohidrură de sodiu în prezență de clorură de ceriu heptahidrat (reactivul Luche), borohidrură de sodium în prezență de catalizator Dowex 1x8, diizoborniloxiizopropoxid de aluminiu, reactivul Yamamoto, reactivul Corey, diisopinocamfenilboran, reactivul Shibasaki, etc., la temperaturi cuprinse între $-80^\circ C$ și temperatura camerei, temperaturi specifice fiecărui reactiv de reducere, într-un solvent adecvat reducerii respectiv, ca de ex.: methanol (reactive Luche), tetrahidrofuran anh., eter anh., toluen anh., diclorometan anh, etc.

3). Separarea alcoolilor alilici epimeri **IV** și **V**, respectiv **Ia** și **Ib**, este realizată prin cromatografie rapidă sub presiune pe coloană de silicagel, utilizând ca eluent sisteme de solvenți, ca de ex.: toluen-acetat de etil, benzină de extracție-acetat de etil, hexan (sau amestec de hexane)-acetat de etil, diclorometan-hexan, în raport volumetric cuprins între 2:1 și 1:3, de preferat 1:1, diclorometan-metanol, în raport volumetric cuprins între 95:5 și 8:1, de preferat 9:1.

In continuare sunt date câteva exemple de sinteză a unor compuși prostaglandinici de tipul **II**, **IV**, **V**, **Ia** și **Ib**, care, pentru cunoșcătorii în domeniu, nu limitează în nici un fel aplicațiile la acestea.
In exemple, numerotarea la RMN este cea prezentată în figuri, pentru a păstra o concordanță cu numerotarea prostaglandinică.

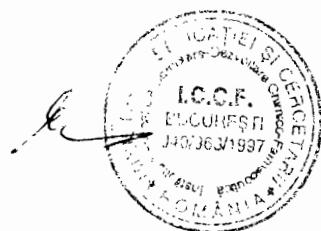
Exemplul 1. Ester 4-hidroxibutilic al acidului (\pm) -2-{{[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxy)-3-oxo-1-trans-butenil]ciclopentil}acetic

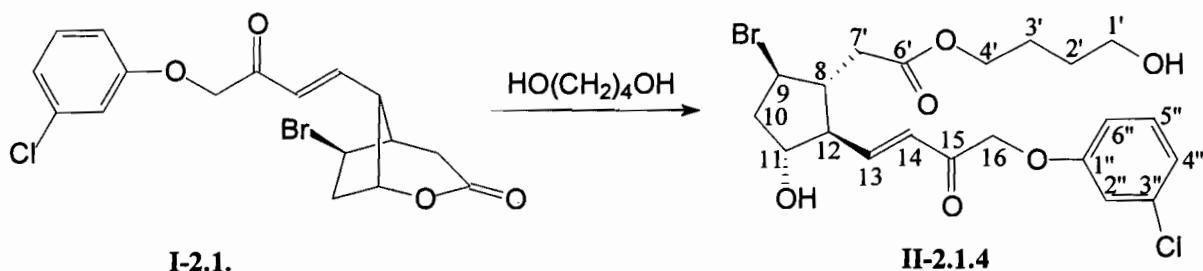

7,81 g (\pm)-exo-6-clor-3-exo-8-anti-4[-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butenil]-2-oxabiciclo[3.2.1]-octan și 4,18 g TsOH s-au dizolvat pe rînd în 40 ml THF anh., apoi s-au adăugat 50 ml 1,4-butandiol și s-a agitat peste noapte la t.c., urmărind sfîrșitul reacției prin CSS (Silicagel, placa Merck, toluene-acetat de etil, 1:1, R_f in =0,62, R_f produs ~0,50). S-a diluat cu 100ml apă, s-a evaporat tetrahidrofuranul la vid și s-a extras produsul cu eter etilic (100 + 3x50 ml). Fazele eterice reunite s-au spălat cu 50 ml apă, s-au uscat ($MgSO_4$ anh.) și s-au concentrat la sec, obținând 11 g produs brut, care, prin recristalizare din etanol-eter etilic au rezultat 5,9 g ester 4-hidroxibutilic al acidului (\pm)-2-{[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butenil]ciclopentil}-acetic, cu p.t. = 89-90°C (recristalizat de două ori), analiză elementală, calculată pentru $C_{21}H_{26}Cl_2O_6$, calc. (%), C: 56.63, Cl: 15.92, găsit (%): C: 56.30, Cl: 16.10, IR (KBr): 3430, 3360, 3050, 2905, 1717, 1685, 1615, 1590, 1470, 1430, 1220, 870, 850, 765, IR (ATR): 3455s, 3369m, 3069w, 2956w, 2917w, 2898w, 1720vs, 1960s, 1620s, 1597s, 1583m, 1497m, 1445w, 1395w, 1361w, 1328m, 1301m, 1272w, 1223s, 1186m, 1154m, 1154m, 1081w, 1038s, 981m, 940m, 877w, 852w, 768m, 680w, 1H -RMN-400MHz($CDCl_3$, δ ppm, J Hz): 7.21(t, 1H, H-5'', 8.2); 6.96(dd, 1H, H-4'', 2.3, 8.2); 6.92(dd, 1H, H-13, 8.6, 15.8); 6.90(t, 1H, H-2'', 2.3); 6.79(dd, 1H, H-6'', 2.3, 8.2); 6.45(d, 1H, H-14, 15.8); 4.71(s, 2H, H-16); 4.27(q, 1H, H-11, 6.2); 4.18(q, 1H, H-9, 7.4); 4.07(t, 2H, H-4', 6.4); 3.65(t, 2H, H-1', 6.2); 2.57(dd, 1H, H-7', 5.1, 14.8); 2.44(dt, 1H, H-7', 6.4, 14.8); 2.42-2.38(m, 2H, H-8, H-12); 2.30(t, 2H, H-10, 7.0); 2.09(br s, 2H, OH); 1.70(cv, 2H, H-3', 6.4); 1.60(m cv, 2H, H-2', 6.0), ^{13}C -RMN-100MHz($CDCl_3$, δ ppm): 194.58(C-15), 171.40[C-6'], 158.49(1''); 148.04(CH-13); 135.11(C-3''); 130.47(CH, C-5''); 126.86(CH, C-14); 122.07(CH, C-4''); 115.33(C-2''); 113.13(C-6''); 74.98(CH, C-11); 72.05(CH₂, C-16); 64.73(CH₂, C-4'); 62.23(CH₂, C-1'); 59.47(CH, C-9); 56.30(CH, C-12); 50.19(CH, C-8); 44.14(CH₂, C-10); 35.62(CH₂, C-7'); 29.08(CH₂, C-3'); 25.10(CH₂, C-2'),

Prin purificarea cromatografică similară (eluent : acetat de etil- hexan, 1 : 1) au rezultat încă 1,44 g (rand. 78,3%) produs pur.

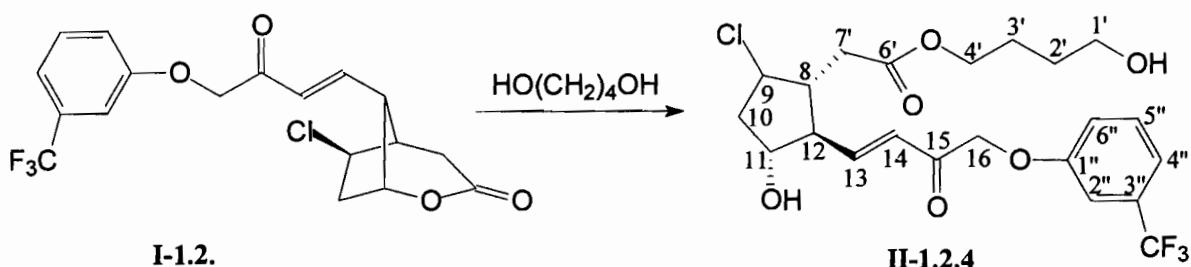
Exemplul 2. Ester 4-hidroxibutilic al acidului (\pm)-2-{[(1R,2R,3R,5R)-5-brom-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butenil]ciclopentil}acetic

In condițiile de reacție prezentate la exemplul 1, din 2 g (5 mmoli) (\pm) -exo-6-brom -3-exo-8-anti-4[-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butenil]-2-oxabaciclo[3.2.1]octan s-au obținut 2,98 g produs brut, care a fost purificat prin cromatografie rapidă pe o coloană de silicagel (eluent, benzen-acetat de etil, 7:2) obținând 1,3 g (53,8%) produs pur, cu p.t.= 88-90°C (eter etilic-heptan), cu un conținut de Cl +Br de 23,6% (teoretic 23,5%).

Exemplul 3. Ester 4-hidroxibutilic al acidului (-)-2-{{(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-trifluorometil-fenoxy)-3-oxo-1-trans-butenil]ciclopentil}acetic

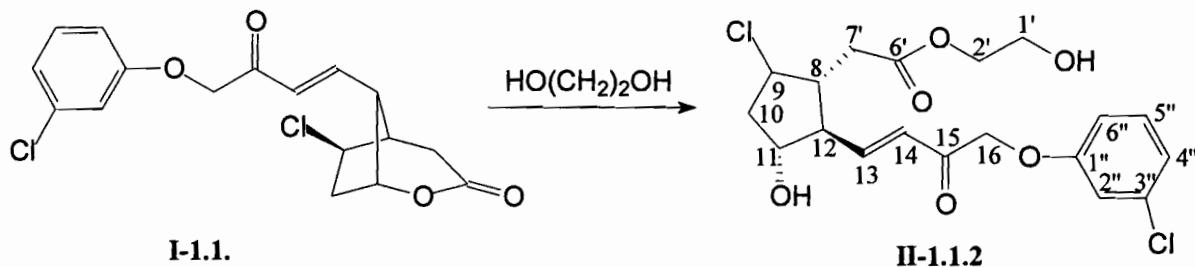

Pornind de la 1 mM (389 mg) (-)-exo-6-clor-3-exo-8-anti-4[-(3-trifluorometil-fenoxy)-3-oxo-1-trans-butenil]-2-oxabaciclo[3.2.1]-octan, 190 mg (1 mM) TsOH dizolvate în 2 ml THF anh. și 2.5 mL 1,4-butandiol, în condițiile prezentate la exemplul 1, după purificarea cromatografică (eluent: acetat de etil-amestec de hexani, 1:1), s-au obținut 357 mg produs pur, sub formă de ulei, cu $[\alpha]_D = 20.26^\circ$ (1% în THF), IR: 3406br m, 2941m, 1713s, 1623m, 1595w, 1493w, 1454m, 1326vs, 1289m, 1227m, 1165s, 1122vs, 1099m, 1063s, 978m, 875w, 790w, 697w, ^1H -RMN-300MHz(CDCl_3 , δ ppm, J Hz): 7.41(t, 1H, H-5'', 8.2); 7.26(m, 1H, H-4''); 7.15(m, 1H, H-2''); 7.08(dd, 1H, H-6'', 2.3, 8.2); 6.95(dd, 1H, H-13, 8.5, 15.7); 6.46(d, 1H, H-14, 15.7); 4.79(s, 2H, H-16); 4.28(q, 1H, H-11, 6.3); 4.18(q, 1H, H-9, 7.7); 4.07(dt, 2H, H-4', 1.4, 6.3); 3.64(dt, 2H, H-1', 1.4, 6.3); 2.57(dd, 1H, H-7', 4.7, 14.7); 2.44(dt, 1H, H-7', 6.6, 14.6); 2.42(m, 2H, H-8, H-12); 2.31(br t, 2H, H-10, 7.0); 1.68(cv, 2H, H-3', 6.3); 1.60(m cv, 2H, H-2', 6.3), ^{13}C -RMN-75MHz(CDCl_3 , δ ppm): 194.44(C-15), 171.61(C-6'), 157.96(1''); 148.38(CH-13); 132.13(d, C-3'', J=32.6Hz); 130.37(C-5'');

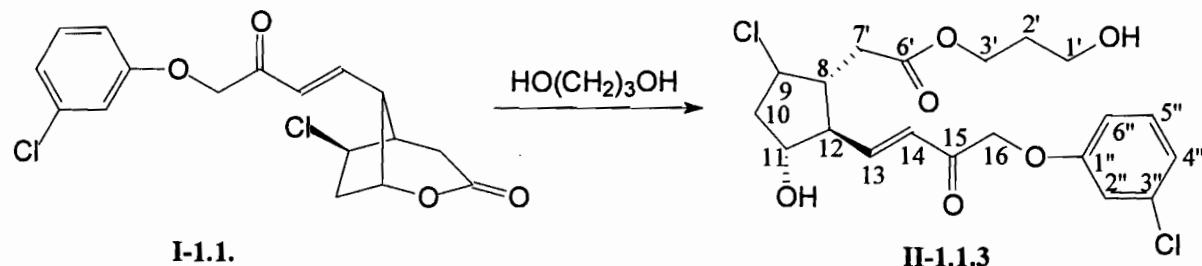
126.93(CH, C-14); 123.88(d, CF₃, *J*=272.45Hz); 118.66(d, CH, C-4'', *J*=3.44Hz); 118.17(CH, C-2''); 111.87(d, *J*≈3.5Hz, CH, C-6''); 74.98(CH, C-11); 71.99(CH₂, C-16); 64.84(CH₂, C-4'); 62.26(CH₂, C-1'); 59.58(CH, C-9); 56.38(CH, C-12); 50.21(CH, C-8); 44.18(CH₂, C-10); 35.73(CH₂, C-7'); 29.10(CH₂, C-3'); 25.14(CH₂, C-2'),

Exemplu 4. Ester 2-hidroxietilic al acidului (\pm) -2- $\{[(1R,2R,3R,5R)-5\text{-clor}-3\text{-hidroxi}-2\text{-[4-(3-clorfenoxy)-3-oxo-1-trans-buteni]}]\text{ciclopentil}\}$ acetic

1,42 g (4 mM) (\pm)-exo-6-clor -3-exo-8-anti-4[-(3-clorfenoxy)-3-oxo-1-trans-butenil]-2-oxabaciclo[3.2.1]octan au fost tratate în condițiile de reacție prezentate în exemplul 1, cu 10 ml etilenglicol și 0,76 g TsOH în 20 ml THF, rezultând 2,2 g produs brut, din care au rezultat, după purificare prin cromatografie rapidă pe o coloană de silicagel (eluvent: acetat de etil-heptan), 0,7 g ester 2-hidroxietilic al acidului (\pm)-2-{[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxy)-3-oxo-1-trans-butenil]ciclopentil}acetic, pur, sub formă de ulei, cu IR (nujol) : 3430-3380, 2940-2920, 2900-2890, 1730, 1700, 1625, 1600, 1480, 1440-1430, 1275, 1230, 870.

Exemplul 5. Ester 3-hidroxipropilic al acidului (\pm) -2- $\{[(1R,2R,3R,5R)-5\text{-clor}-3\text{-hidroxi}-2-[4-(3\text{-clorfenoxy})-3\text{-oxo}-1\text{-trans}-butenil]ciclopentil}\}$ acetic

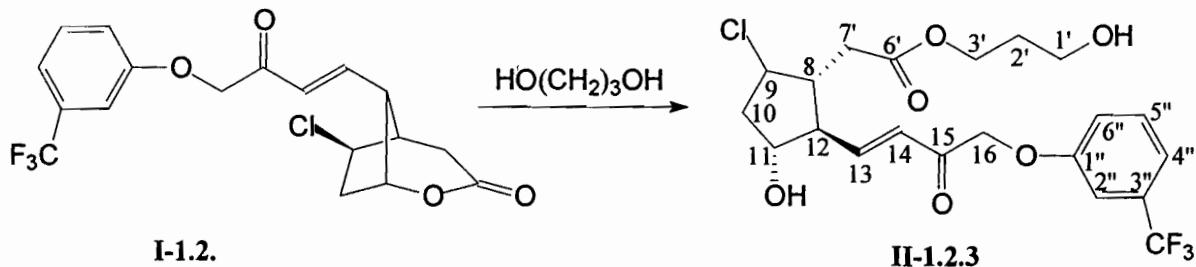

In condițiile de reacție prezentate în exemplul 1, din 1,42 g (4 mM) (\pm) -exo-6-clor -3-exo-8-anti-4[-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butenil]-2-oxabaciclo[3.2.1]octan, tratate cu 20 ml 1,3-propandiol și

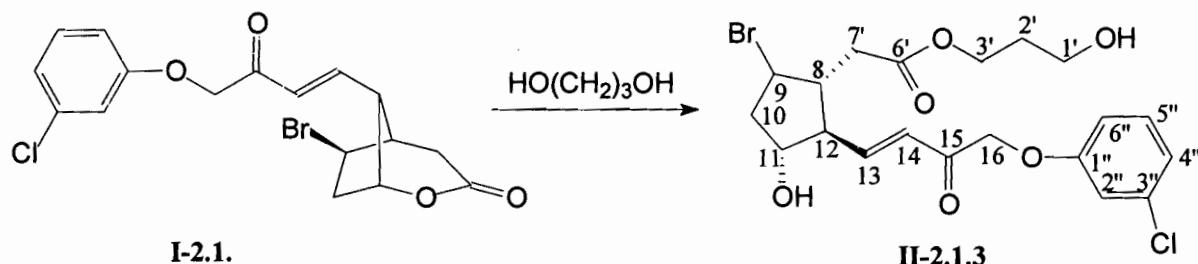
0,76 g TsOH în 20 ml THF anh., au rezultat 0,85 g ester 3-hidroxipropilic al acidului (\pm)-2-[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-buteni]ciclopentil}acetic, pur, caracterizat prin: analiză elementală, calculată pentru $C_{20}H_{24}Cl_2O_6$: calc.(%): C: 55.69, H: 5.61, Cl: 16.44; găsit (%): C: 55.41, H: 5.54, Cl: 16.58, spectrul IR (nujol) : 3460-3370, 2930-2910, 2890-2870, 1720, 1620, 1590, 1645, 1280, 1240, 870, IR (ATR): 3384br m, 2918s, 2850m, 1720vs, 1705m, 1691m, 1623s, 1595s, 1582m, 1477m, 1434w, 1402m, 1328m, 1299m, 1272w, 1223s, 1196m, 1158m, 1061m, 1029s, 980m, 945w, 891w, 758w, 677w, 1H -RMN-300MHz($CDCl_3$, δ ppm, J Hz): 7.23(t, 1H, H-5'', 8.2); 6.98(dd, 1H, H-4'', 1.9, 8.2); 6.90(m, 1H, H-2''); 6.91(dd, 1H, H-13, 7.1, 15.7); 6.79(dd, 1H, H-6'', 2.5, 8.2); 6.43(d, 1H, H-14, 15.7); 4.73(s, 2H, H-16); 4.26(q, 1H, H-11, 6.3); 4.19(q, 1H, H-9, 7.1); 4.04(t, 2H, H-3', 6.6); 3.62(t, 2H, H-1', 6.3); 2.48-2.36(m, 4H, H-8, H-12, 2H-7'); 2.30(br t, 2H, H-10, 7.1); 1.68-1.52(m, 2H, H-2', 6.3), ^{13}C -RMN-75MHz($CDCl_3$, δ ppm): 194.68(C-15), 171.62(C-6'), 158.48(1''); 148.33(CH-13); 135.10(C-3''); 130.56(C-5''); 126.90(CH, C-14); 122.09(CH, C-4''); 115.30(CH, C-2''); 113.18(CH, C-6''); 74.92(CH, C-11); 71.94(CH₂, C-16); 64.91(CH₂, C-3'); 62.56(CH₂, C-1'); 59.57(CH, C-9); 56.34(CH, C-12); 50.15(CH, C-8); 44.13(CH₂, C-10); 35.67(CH₂, C-7'); 32.16(C-2').

Exemplul 6. Ester 3-hidroxipropilic al acidului (\pm)-2-[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-trifluorometil-fenoxi)-3-oxo-1-trans-buteni]ciclopentil}acetic

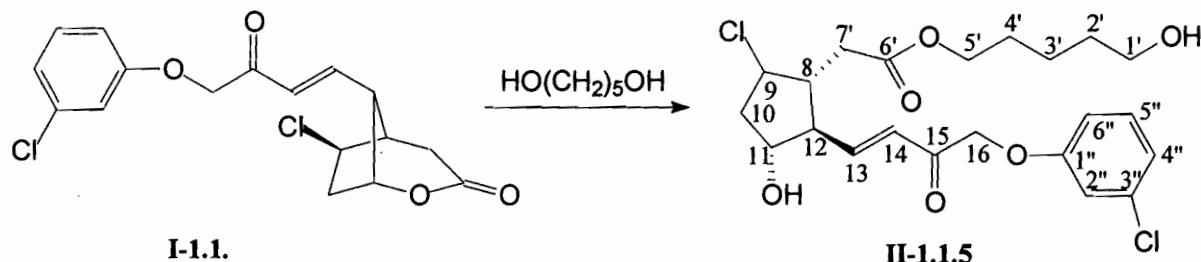
2H, H-16); 4.25(q, 1H, H-11, 6.3); 4.16(q, 1H, H-9, 7.1); 4.15(t, 2H, H-1' or 3', 6.3); 3.65(t, 2H, H-3' or 1', 6.6); 2.89(br s, 2H, OH); 2.59-2.38(m, 4H, H-8, 2H-7', H-12); 2.28(t, 2H, H-10, 7.1); 1.83(m, 2H, H-2', 6.0), ^{13}C -RMN-75MHz(CDCl_3 , δ ppm): 194.57(C-15), 171.88(C-6'), 157.93(1"); 148.40(CH-13); 132.07(q, C-3", $J=32.2\text{Hz}$); 130.33(C-5"); 126.85(CH, C-14); 123.85(d, CF_3 , $J=271.55\text{Hz}$); 118.55(d, CH, C-4", $J=3.6\text{Hz}$); 118.13(CH, C-2"); 111.83(d, C-6", $J=3.46\text{Hz}$); 74.83(CH, C-11); 71.94(CH₂, C-16); 61.95(C-3'); 59.60(CH, C-9); 59.00(CH₂, C-1'); 56.31(CH, C-12); 50.14(CH, C-8); 44.12(CH₂, C-10); 35.72(CH₂, C-7'); 31.43(CH₂, C-2').

Exemplul 7. Ester 3-hidroxipropilic al acidului (\pm)-2-{{(1R,2R,3R,5R)-5-brom-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butene]ciclopentil}acetic

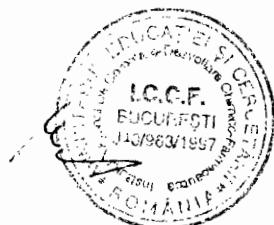

In condițiile reacției precedente, pornind de la 2 g (5 mmoli) (\pm)-exo-6-brom -3-exo-8-anti-4[-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butene]-2-oxabicitclo[3.2.1]octan s-au obținut, după purificarea cromatografică pe silicagel (eluent, benzen-acetat de etil, 7:2), 1,213 g (51%) produs pur, sub formă de ulei, cu un conținut de Br de 15,83% (teoretic 15,80%).

Exemplul 8. Ester 5-hidroxipentilic al acidului (\pm)-2-{{(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butene]ciclopentil}acetic

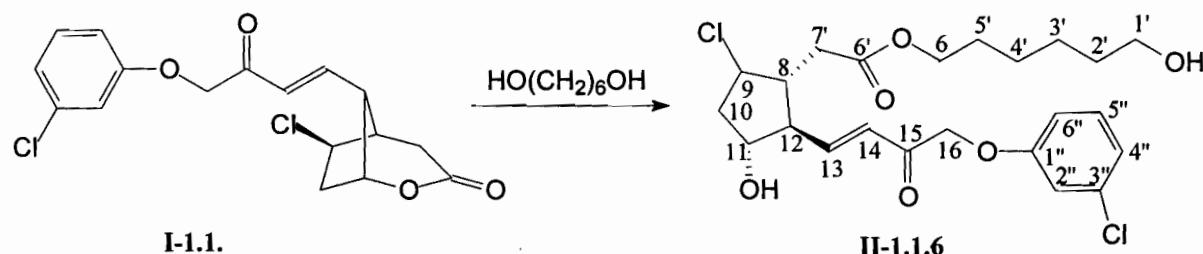

In condițiile prezentate în exemplul 1, din 1,42 g (4mM) (\pm)-exo-6-clor -3-exo-8-anti-4[-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butene]-2-oxabicitclo[3.2.1]octan, tratate cu 10 ml 1,5-pentandiol și 0,7 g

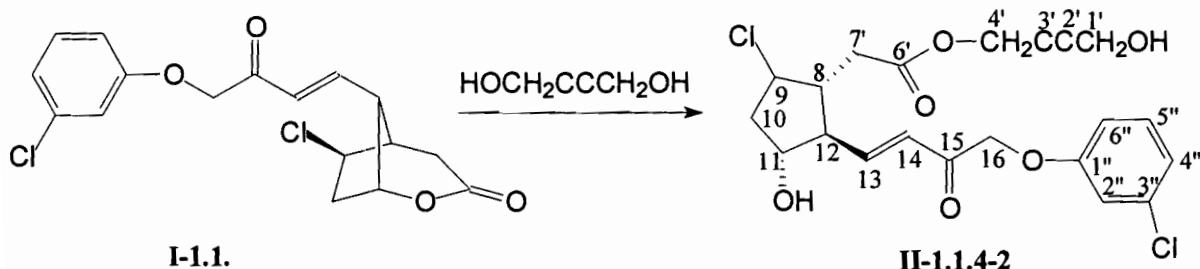
TsOH.H₂O într-un amestec de 10 ml THF anh. și 20 ml CH₂Cl₂, au rezultat 2,5 g produs brut, iar prin cristalizare din eter etilic-heptan au rezultat 1,25 g ester 5-hidroxipentilic al acidului (\pm)-2-{{[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butenil]ciclopentil}acetic, cu p.t.=63-65°C (recristalizat de două ori), ce a fost caracterizat prin: analiză elementală, calculată pentru C₂₂H₂₈Cl₂O₆: calc.(%): Cl: 15,44; găsit (%): Cl: 15,40, spectru IR (2% în CHCl₃) : 3030, 2920, 2910, 1715-1705, 1615, 1585, 1470, 1270, 1250.

Exemplul 9. ester 6-hidroxihexilic al acidului (\pm) -2-{{[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxy)-3-oxo-1-trans-buteni]ciclopentil}acetic

In condițiile prezentate în exemplul 1, din 1,42 g (4mM) (\pm) -exo-6-clor -3-exo-8-anti-4[-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butениl]-2-oxabiciroclo[3.2.1]octan, prin reacție cu 11,8 g 1,6-hexandiol și 0,76 g TsOH.H₂O într-un amestec de 50 ml THF anh. și 30 ml CH₂Cl₂, au rezultat, după prelucrare similară și purificare cromatografică (eluent : acetat de etil-heptan, 1:1), 1,2g ester 6-hidroxihexilic al acidului (\pm) -2-{{[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-buteni]ciclopentil}acetic, sub formă de produs uleios, cu spectrul IR: 3450-3350, 2930, 2860, 1730, 1625, 1600, 1470, 1285, 870.

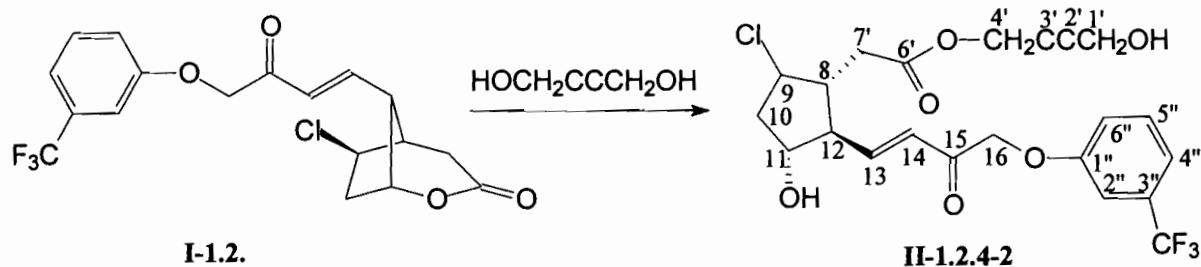
Exemplul 10. Ester 4-hidroxi-2-butinic al acidului (\pm) -2- $\{[(1R,2R,3R,5R)-5\text{-clor}-3\text{-hidroxi}-2\text{-[4-(3\text{-clorfenoxi)}-3\text{-oxo-1\text{-trans-}butenil]}ciclopentil}]$ acetic

In condițiile de reacție prezentate în exemplul 1, din 353 mg (1 mM) (\pm) -exo-6-clor -3-exo-8-anti-4[-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-butениl]-2-oxabaciclo[3.2.1]octan, tratate cu 2.5 mL 1,4-(2-butin)-diol și 190 mg TsOH.H₂O în 2.5 mL THF anh. și 4.5 mL CH₂Cl₂, au rezultat după purificarea cromatografică (eluent: acetat de etil-amestec de hexani, 1:1), 200 mg ester 4-hidroxi-2-butinic al acidului (\pm) -2-{[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-buteniil]ciclopentil}acetic, cu:

¹H-RMN-300MHz(CDCl₃, δ ppm, J Hz): 7.15(t, 1H, H-5'', 8.2); 6.92(ddd, 1H, H-4'', 1.1, 1.9, 8.2); 6.85(t, 1H, H-2'', 1.9); 6.84(d, 1H, H-13, 15.7); 6.73(ddd, 1H, H-6'', 1.1, 2.5, 8.2); 6.41(d, 1H, H-14, 15.7); 4.70(s, 2H, H-16); 4.62(s, 2H, H-4''); 4.24(q, 1H, H-11, 6.3); 4.19(s, 2H, H-1''); 4.16(q, 1H, H-9, 7.4); 2.57(dd, 1H, H-7', 3.6, 14.6); 2.40(dt, 1H, H-7', 6.9, 14.8); 2.38-2.35(m, 2H, H-8, H-12); 2.25(dd, 2H, H-10, 6.4, 6.9), ¹³C-RMN-75MHz(CDCl₃, δ ppm): 195.01(C-15), 170.80(C-6''), 158.46(1''); 148.09(CH-13); 135.19(C-3''); 130.61(C-5''); 127.41(CH, C-14); 122.20(CH, C-4''); 115.33(CH, C-6''); 113.23(CH, C-2''); 85.69(C-3''); 79.26(C-2''); 74.96(CH, C-11); 71.96(CH₂, C-16); 59.26(CH, C-9); 56.27(CH, C-12); 52.50(C-4''); 50.88(C-1''); 50.28(CH, C-8); 44.04(CH₂, C-10); 35.18(CH₂, C-7'').

Exemplul 10. Ester 4-hidroxi-2-butinic al acidului (\pm) -2-{[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-trifluorometil-fenoxi)-3-oxo-1-trans-buteniil]ciclopentil}acetic

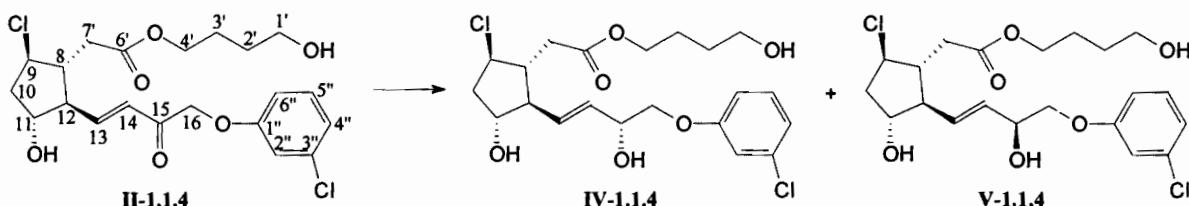

In condițiile de reacție prezentate în exemplul 1, din 353 mg (1 mM) $(-)$ -exo-6-clor -3-exo-8-anti-4[-(3-trifluorometil-fenoxi)-3-oxo-1-trans-buteniil]-2-oxabaciclo[3.2.1]octan, tratate cu 2.5 mL 1,4-(2-butin)-diol și 190 mg TsOH.H₂O în 2.5 mL THF anh. și 4.5 mL CH₂Cl₂, au rezultat după purificarea cromatografică (eluent: acetat de etil-amestec de hexani, 1:1), 1850 mg ester 4-hidroxi-2-butinic al acidului $(-)$ -2-{[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxi)-3-oxo-1-trans-buteniil]ciclopentil}acetic, sub forma de ulei, cu: $[\alpha]_D = -14.27^\circ$ (1% în THF), IR (ulei in ATR): 3399br m, 2934w, 1735s, 1623m, 1595w, 1493w, 1453m, 1326vs, 1288m, 1226m, 1165s, 1122vs, 1064s, 1021s, 975m, 909m, 875w, 790w, 697m, 653m, ¹H-RMN-300MHz(CDCl₃, δ ppm, J Hz): 7.35(t, 1H, H-5'', 8.2); 7.19(m, 1H, H-4''); 7.08(m, 1H, H-2''); 7.01(dd, 1H, H-6'', 2.5, 8.2); 6.97(dd,

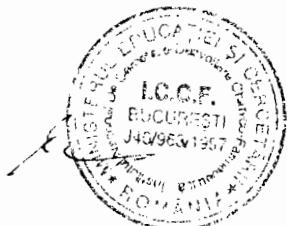

1H, H-13, 8.5, 15.7); 6.42(d, 1H, H-14, 15.7); 4.76(s, 2H, H-16); 4.61(s, 2H, H-4'); 4.24(q, 1H, H-11, 6.3); 4.18(t, 2H, H-1', 1.6 or 1.9); 4.18(q, 1H, H-9, 7.4); 2.71(br s, 2H, OH); 2.56(dd, 1H, H-7', 4.4, 14.8); 2.40(dt, 1H, H-7', 6.9, 14.8); 2.38-2.35(m, 2H, H-8, H-12); 2.25(br t, 2H, H-10, 7.0), ¹³C-RMN-75MHz(CDCl₃, δ ppm): 194.70(C-15), 170.83(C-6'), 157.89(1''); 148.22(CH-13); 132.12(d, C-3'', J=32.6Hz); 130.39(C-5''); 127.38(CH, C-14); 123.87(d, CF₃, J=272.6Hz); 118.81(d, CH, C-4'', J=3.6Hz); 118.20(CH, C-6''); 111.80(d, J=3.6Hz, CH, C-2''); 85.65(C-3''); 79.23(C-2''); 74.93(CH, C-11); 71.90(CH₂, C-16); 59.25(CH, C-9); 56.36(CH, C-12); 52.46(C-4''); 50.81(C-1''); 50.26(CH, C-8); 44.04(CH₂, C-10); 35.16(CH₂, C-7''),

Exemplul 11. Ester 4-hidroxibutilic al acidului (±)-2-{[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxy)-3-hidroxi-1-trans-butenil]ciclopentil}acetic

4,45 g (10 mmoli) Ester 4-hidroxibutilic al acidului (±)-2-{[(1R,2R,3R,5R)-5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxy)-3-oxo-1-trans-butenil]ciclopentil}acetic s-au dizolvat în 15 mL piridină, soluția obținută s-a răcit pe baie de gheată, apoi s-au picurat 5.5 mL trimetilclorsilan sub agitare, în mediu anh., și s-a continuat agitarea pînă cînd sililarea a fost completă. S-a diluat amestecul de reacție cu 80 mL eter etilic, iar soluția a fost turnată sub agitare energetic peste 50 mL soluție 10% KHCO₃. S-au separate fazele, faza organică a fost uscată (MgSO₄ anh.), filtrată și concentrată la sec. (Faza apoasă a fost extrasă cu 2x15 mL eter etilic, extractele fiind reunite cu fracția principală). Produsul brut a fost coevaporat cu toluene pentru îndepărtarea piridinei, apoi a fost dizolvat în 50 mL toluene anh. și 15 mL THF. Soluția s-a răcit la -78°C în atmosferă inertă, anhidră, apoi s-au picurat 82 mL soluție 0.25M de diizoborniloxiizopropoxid de aluminiu în toluen. S-a continuat agitarea pînă cînd la CSS nu se mai observa prezența compusului inițial. S-au adăugat apoi 25 mL sol. 10% H₂SO₄ și s-a agitat 1 h, s-a distilat la presiune redusă metanolul și THF-ul, s-au separat fazele, iar faza apoasă a fost extrasă cu acetat de etil. Extractele organice s-au uscat (MgSO₄ anh.), s-au concentrat la sec, iar produsul brut a fost purificat prin cromatografie multiplă pe coloana de silicagel (eluent: benzină de extracție pînă la eluarea izoborneolului, apoi benzen-acetonă, 4 : 1). S-au obținut 1,80 g compus epi, V-1.1.4 și 1,75 g produs IV-1.1.4 sub formă de ulei.

V-1.1.4: ^1H -RMN-300MHz(CDCl_3 , δ ppm, J Hz): 7.20(t, 1H, H-5'', 8.2); 6.95(dd, 1H, H-4'', 2.2, 8.2); 6.91(t, 1H, H-2'', 2.2); 6.80(dd, 1H, H-6'', 2.2, 8.2); 5.74(dd, 1H, H-14, 7.7, 15.4); 5.67(dd, 1H, H-13, 5.5, 15.4); 4.50(dt, 1H, H-15, 3.9, 7.7); 4.17(t, 1H, H-11, 8.0); 4.14(t, 1H, H-9, 5.8); 4.12(t, 2H, H-4', 6.3); 3.96(dd, 2H, H-16, 3.9, 9.3); 3.87(dd, 1H, H-16, 7.7, 9.3); 3.66(t, 2H, H-1', 6.3); 2.57(dd, 1H, H-7', 5.5, 15.4); 2.46(dt, 1H, H-7', 6.6, 15.4); 2.27(br t, 2H, H-10, 8.0, 6.9), 2.32-2.16(m, 2H, H-8, H-12); 1.72(q, 2H, H-3', 6.3); 1.63(q, 2H, H-2', 6.3), ^{13}C -RMN-75MHz(CDCl_3 , δ ppm): 172.13(C-6'), 159.26(1''); 135.06(C-3''); 133.04(CH-13); 131.31(CH, C-14); 130.50(C-5''); 121.60(CH, C-4''); 115.16(CH, C-6''); 113.26(CH, C-2''); 75.21(C-11); 71.94(C-16); 70.45(C-15); 64.73(C-4'); 62.35(C-1'); 59.71(CH, C-9); 56.56(CH, C-12); 50.37(CH, C-8); 35.69(CH₂, C-7'); 29.16(C-2'); 25.19(C-3').

IV-1.1.4: ^1H -RMN-300MHz(CDCl_3 , δ ppm, J Hz): 7.21(t, 1H, H-5'', 8.2); 6.96(dd, 1H, H-4'', 2.2, 8.2); 6.92(t, 1H, H-2'', 2.2); 6.86(dd, 1H, H-6'', 2.2, 8.2); 5.78(dd, 1H, H-14, 8.0, 15.4); 5.65(dd, 1H, H-13, 4.5, 15.4); 4.56(m, 1H, H-15); 4.21-4.08(m, 2H, H-9, H-11); 4.14(t, 2H, H-4', 6.3); 3.97(dd, 2H, H-16, 3.6, 9.6); 3.87(dd, 1H, H-16, 7.7, 9.6); 3.67(t, 2H, H-1', 6.3); 2.55(dd, 1H, H-7', 5.5, 15.4); 2.45(dt, 1H, H-7', 6.3, 15.4); 2.28(br t, 2H, H-10, 7.0), 2.36-2.16(m, 2H, H-8, H-12); 1.72(q, 2H, H-3', 6.3); 1.64(q, 2H, H-2', 6.3), ^{13}C -RMN-75MHz(CDCl_3 , δ ppm): 171.91(C-6'), 159.45(1''); 135.07(C-3''); 133.27(CH-13); 131.12(CH, C-14); 130.50(C-5''); 121.63(CH, C-4''); 115.16(CH, C-6''); 113.26(CH, C-2''); 75.20(C-11); 71.96(C-16); 70.49(C-15); 64.67(C-4'); 62.43(C-1'); 59.70(CH, C-9); 56.68(CH, C-12); 50.58(CH, C-8); 35.75(CH₂, C-7'), 29.18(C-2'); 25.20(C-3').

Exemplul 12. Ester 4-hidroxibutilic al acidului (\pm) -2- $\{(1R,2R,3R,5R)$ -5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxy)-3-hidroxi-1-trans-butenil]ciclopentil}acetic

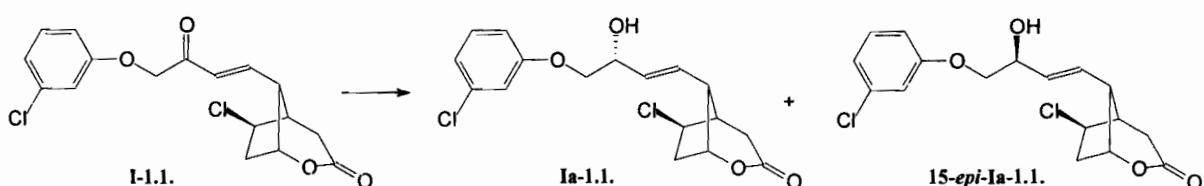
La o soluție de 222 mg (0.5 mM) ester 4-hidroxibutilic al acidului (\pm) -2- $\{(1R,2R,3R,5R)$ -5-clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxy)-3-oxo-1-trans-butenil]ciclopentil}acetic și 160 mg (0.43 mM) $\text{CeCl}_3 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$ în 3 mL methanol, răcită la 0°C pe baie de gheă, s-au adăugat 25.8 mg (0.68 mM) NaBH_4 și s-a agitat în continuare 1h, monitorizând sfîrșitul reacției prin CSS (toluene-acetat de etil, 1:1, eluat de două ori, R_f initial = 0.30, R_f alcooli = 0.18). S-a diluat amestecul de reacție cu 2 mL apă și s-a extras cu 4x6 mL diclorometan. Soluțiile diclorometanice s-au spălat cu 2 mL saramură, s-au uscat (MgSO_4 anh.), s-au filtrate și concentrate la sec, rezultând 215.2 mg amestec de alcooli aliliți, în raport de ~1:1, ce au fost separați prin cromatografie rapidă pe coloană de silicagel (eluent: acetat de etil-hexan, 5:1).

Exemplu 13. Ester 4-hidroxibutilic al acidului (\pm) -2- $\{[(1R,2R,3R,5R)-5\text{-clor}-3\text{-hidroxi}-2-[4-(3\text{-clorfenoxy})-3\text{-hidroxi}-1\text{-trans-buteni]}]\text{ciclopentil}\}$ acetic

La o soluție de 111 mg (0.25 mM) ester 4-hidroxibutilic al acidului (\pm) -2- $\{[(1R,2R,3R,5R)-5$ -clor-3-hidroxi-2-[4-(3-clorfenoxy)-3-oxo-1-trans-buteni]ciclopentil}acetic în 2 mL tetrahidrofuran, s-au adăugat 3 mg Dowes 1x8, apoi, sub agitare magnetică, la temperatură camerei, s-au adăugat 9.5 mg (0.25 mM) NaBH₄ și s-a agitat în continuare 90 min, monitorizând sfîrșitul reacției ca la exemplul 12. Prin prelucrare similară s-au obținut 104.1 mg amestec de alcooli alilici, în raport de ~1:1, ce au fost separați prin cromatografie rapidă pe coloană de silicagel (eluent: acetat de etil-hexan, 5:1).

Exemplul 14. (\pm)-exo-6-clor -3-exo-8-anti-4[-(3-clor-fenoxy)-3-hidroxi-1-trans-buteni]-2-oxabaciclo[3.2.1]octan

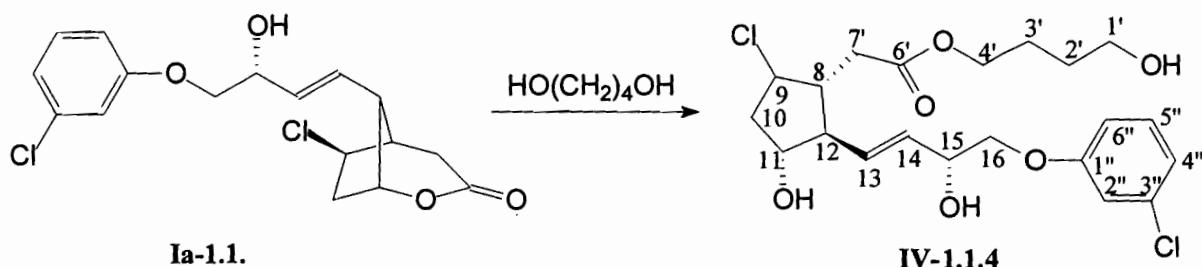

In condițiile de reacție prezentate în exemplul 11, din 353 mg (1 mM) (\pm)-exo-6-clor -3-exo-8-anti-4[-(3-clor-fenoxy)-3-oxo-1-trans-butenil]-2-oxabiciclo[3.2.1]octan au fost reduse la grupa cetonică, rezultînd un amestec de alcooli epimeri la atomul de carbon C-15, care au fost separați similar prin chromatografie rapidă pe coloană de silicagel. Compusul **Ia-1.1.**, obținut pur sub formă de ulei (145 mg), a fost caracterizat prin: ^1H -RMN-400MHz(DMSO-d₆, δ ppm, *J* Hz): 7.33(t, 1H, H-5', 8.2); 7.00(m, 1H, H-4''); 6.97(dd, 1H, H-2'', 0.8, 2.2); 6.92(dd, 1H, H-6'', 2.2, 8.2); 5.94(ddd, 1H, H-13, 1.1, 7.0, 15.7); 5.81(m, 1H, H-14, 15.7); 5.30(d, 1H, OH, 4.1); 4.74(m, 1H, H-1); 4.60(dd, 1H, H-6, 4.3, 8.0); 4.33(q, 1H, H-15, 5.3); 3.93(dd, 1H, H-16, 4.9, 10.0); 3.88(dd, 1H, H-16, 6.4, 10.0); 3.06(d, 1H, H-8, 7.0); 2.93(dd, 1H, H-4, 5.6, 18.7), 2.88(m, 1H, H-7, 7.6, 17.2); 2.70(dd, 1H, H-4, 1.6, 18.7); 2.59(m, 1H, H-5); 2.34(m, 1H, H-7, 17.2), ^{13}C -RMN-100MHz(CDCl₃, δ ppm): 167.95(C-6'), 159.40(1''); 133.55(C-3''); 132.78(C-13); 130.69(CH, C-5''); 127.78(CH, C-14); 120.37(CH, C-4''); 114.53(C-2''); 113.51(C-6''); 83.58(C-1); 71.93(C-15); 68.84(C-9); 60.00(C-6); 48.95(C-5 sau 8); 47.16(C-8 sau 5); 43.80(C-7); 38.83(C-4).

Compusul **15-epi-Ia-1.1.** a fost obtinut impurificat cu compusul **Ia-1.1.**, sub formă de ulei și a fost utilizat ca atare la reacția următoare.

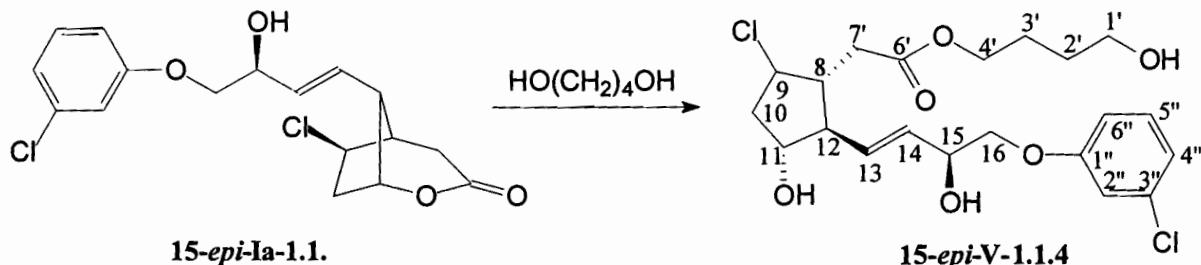

Exemplul 15. Ester 4-hidroxibutilic al acidului (\pm) -2- $\{[(1R,2R,3R,5R)-5\text{-clor}-3\text{-exo}-2-[4-(3\text{-clorfenoxi})-3\alpha\text{-hidroxi}-1\text{-trans}-butenil]ciclopentil}\text{acetic}$

178 mg (0.5 mM) (\pm) -exo-6-clor-3-exo-8-anti-4[-(3-clorfenoxi)-3 α -hidroxi-1-trans-butenil]-2-oxabicielo[3.2.1]-octan au fost tratate, în condițiile de reacție prezentate la exemplul 1, cu 90 mg TsOH, 2.5 ml 1,4-butandiol în 2 ml THF anh., rezultînd, după prelucrarea și purificarea similară, 165 mg compus prostaglandinic IV-1.4., cu aceleași caracteristici cu ale produsului obținut în exemplul 11.

Exemplul 16. Ester 4-hidroxibutilic al acidului (\pm) -2- $\{[(1R,2R,3R,5R)-5\text{-clor}-3\text{-exo}-2-[4-(3\text{-clorfenoxi})-3\alpha\text{-hidroxi}-1\text{-trans}-butenil]ciclopentil}\text{acetic}$

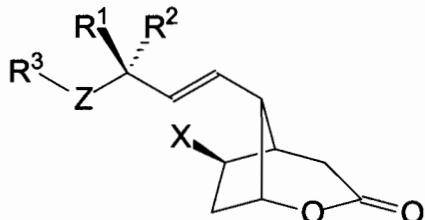

267 mg (0.5 mM) (\pm) -exo-6-clor-3-exo-8-anti-4[-(3-clorfenoxi)-3 β -hidroxi-1-trans-butenil]-2-oxabicielo[3.2.1]-octan în amestec cu 3 α -hidroxiderivat au fost tratate, în condițiile de reacție prezentate la exemplul 1, cu 140 mg TsOH, 3.8 ml 1,4-butandiol în 3 ml THF anh., rezultînd, după prelucrarea și purificarea similară, 165 mg compus prostaglandinic 15-*epi*-V-1.4., cu aceleași caracteristici cu ale produsului obținut în exemplul 11.

Revendicări

1. Compuși prostaglandinici 9β -halogenatați 15-hidroxi-alilici Ia și Ib:

Ia si Ib

în care:

- X este un halogen, ca de ex.: Cl, Br, F,

- Y este o grupare alchil saturată cu catenă normală sau ramificată, sau care conține în catenă una sau mai multe legături duble sau triple (sau legături duble și triple), cu 1 la 12 atomi de carbon; radicalul alchil poate conține în catenă un ciclu saturat cu 3-7 atomi de carbon, un ciclu aromatic nesubstituit sau substituit cu un halogen (Cl, F, Br sau I), o grupare hidroxil, o grupare alcooxil (cu o grupare alchil de 1 la 4 atomi de carbon), o grupare amino, o grupare amino substituită cu un radical alchil (cu 1 la 4 atomi de carbon), aril sau heteroaril, în pozițiile *o*, *m* sau *p*; radicalul alchil poate conține în catenă un radical biciclic sau policiclic, un ciclu saturat legat de un radical aromatic sau heteroaromatic, un radical aromatic biciclic sau policiclic,

- Z este o grupare metilen, o grupare CH_X , o grupare CX_2 (în care X are semnificația de mai sus), o grupare CH_2CH_2 , o grupare $\text{CH}=\text{CH}$,

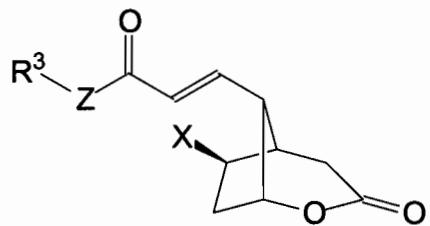
- R^1, R^2 este oxigen, sau R^1 este H, iar R^2 este OH, sau R^1 este OH, iar R^2 este H, sau R^1 este H, iar R^2 este OR^5 , sau R^1 este OR^5 ,

- R^3 este un *radical alchil* (ne)substituit, cu 1 la 10 atomi de carbon, un *radical aril nesubstituit*, sau *substituit* cu 1 la 3 atomi de halogen, 1 la 3 grupe alchil cu 1-4 atomi de carbon, o grupare fenil, cu o grupare hidroxil, o grupare alcooxi, carboxil, nitro, amino, clorometil, fluorometil, trifluorometil, un *radical ariloxi* nesubstituit sau substituit în poziția *o*, *m* sau *p* cu: halogen (Cl, F), trifluorometil, hidroxi, nitro, amino, alchil, un *radical cicloalchil*, cu 1 la 10 atomi de carbon, sau un *radical heterocyclic*, cu 5-6 atomi în heterociclu, cu unul sau mai multi atomi de oxigen, azot sau sulf în heterociclu,

R^4 este o grupare hidroxil, ester, $COOR^6$ sau amidă (ne)substituită sau substituită $CONHR^6$, cu o grupare alchil cu 1 la 4 atomi de carbon, o grupare amino secundară sau terțiară, NHR^7 sau NR^7R^8 , în care R^7 și R^8 sunt identici sau diferiti și reprezinta o grupare alchil cu 1 la 12 atomi de carbon, normală sau ramificată, o grupare fenil, benzil, fenetil, naftil.

2. Procedeu de sinteză pentru obținerea compușilor 9β -halogenăți **Ia** și **Ia**, din intermediarii cu formula generală **I**:

I

cu reactivi de reducere, cum ar fi borohidrură de sodiu în prezență de clorură de ceriu heptahidrat (reactivul Luche), borohidrură de sodiu în prezență de catalizator Dowex 1x8, diizoborniloxiizopropoxid de aluminiu, reactivul Yamamoto, reactivul Corey, diizopinocamfenilboran, la temperaturi cuprinse între -80°C și temperatura camerei, temperaturi specifice fiecărui reactiv de reducere, reactivul Shibasaki, într-un solvent cum ar fi metanol (reactiv Luche), tetrahidrofuran anhidru, eter anhidru, toluen anhidru, diclorometan anhidru.

